

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 0850809306

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2020-02-13

Klimathandlingsplan 2020 – 2023

För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder och bolag revidera stadens klimathandlingsplan – tidigare benämnd Strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040. Klimathandlingsplanen visar hur staden kan nå målet om en fossilbränslefri framtid och minskade utsläpp av växthusgaser.

Förvaltningen är positiv till stadens ökade ambitioner och den nya klimathandlingsplanen. Förvaltningen uppskattar ansatsen till tydlig ansvarsfördelning vad gäller föreslagna åtgärder. För att klimathandlingsplanen ska bli ett bra verktyg i nämndernas och bolagens arbete anser förvaltningen att den skulle behöva få enklare och tydligare struktur. Vidare ser förvaltningen positivt på att extern och intern samverkan lyfts som en viktig aspekt i arbetet med att förverkliga målen i handlingsplanen. Förvaltningen bedömer att det behövs samverkan kring att definiera lämpliga klimatkrav vid upphandling samt kompetensutveckling och vägledning. Stöd från servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden är en förutsättning i detta arbete.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder och bolag revidera stadens klimathandlingsplan – tidigare benämnd Strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040. Klimathandlingsplanen visar hur staden kan nå målet om en fossilbränslefri framtid och minskade utsläpp av växthusgaser. Remisstiden pågår fram till den 17 januari 2020. Förvaltningens tjänsteutlåtande skickas till kommunstyrelsen inom remisstiden och kompletteras i efterhand med stadsdelsnämndens protokoll från sammanträdet den 13 februari 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden i samråd med övriga avdelningar på förvaltningen.

Ärendet

Stockholms stads Klimathandlingsplan 2020 – 2023 anger hur följande inriktningsmål i stadens Miljöprogram ska uppnås:

1. Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.
2. En fossilfri organisation 2030.

Utöver inriktningsmålen finns följande etappmål till 2023:

- Minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO₂e per invånare.
- Minskad klimatpåverkan från konsumtionen.
- Minskade växthusgasutsläpp – högst 105 000 ton CO₂e från stadens verksamheter.
- Effektiv energianvändning.

Fossilfrihet 2040

Klimathandlingsplanen uttrycker stadens klimatbudget till 2040 i form av en ambition på maximalt tillåten utsläppsmängd på 19 miljoner ton växthusgaser under perioden 2020 – 2040. Detta är den del av den globala klimatbudgeten som staden avser att ta på sig.

För perioden 2020 – 2023 redovisas konkreta åtgärder för minskade utsläpp av växthusgaser. Dessa är angivna som beting för olika utpekade kommunala nämnder och bolagsstyrelser. Betingen kommer årligen att följas upp av kommunstyrelsen.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Parkmiljöavdelningen norra innerstaden

Sankt Eriksgatan 117
Box 45075
10430 Stockholm
Växel 08-508 090 00
Fax 08-508 09 099
norrmalm@stockholm.se
stockholm.se

Klimathandlingsplanen anger också hur staden kan ha nettonollutsläpp år 2040. Detta kan till exempel ske genom att staden aktivt vidtar åtgärder för att öka produktionen av biokol. Staden kan också driva på arbetet för att fånga in och lagra koldioxid. På så vis kan kvarvarande utsläpp från till exempel plast i avfallsförbränningen kompenseras.

Det långsiktiga målet är att arbeta för att staden ska vara klimatpositiv 2040. För att nå detta behöver teknik och affärsmodeller utvecklas. Staden kan inte själv uppnå ett sådant ambitiöst mål och därför behövs en kraftsamling tillsammans med såväl regering som EU. Klimathandlingsplanen anger vidare vilka processer som måste startas för att stadens organisation ska bli fossilfri till år 2030 liksom att uppnå stadens åtagande för att nå det nationella målet att minska växthusgasutsläppen från transporter med 70 procent till 2030. I handlingsplanen anges ansvariga nämnder och bolag.

Stockholms stad höjer ambitionen genom att också redovisa hur staden kan arbeta med klimatåtgärder rörande konsumtion av till exempel flygresor, mat och byggmaterial. I det arbetet kan staden gå före och inspirera andra.

Åtgärdsområden

I klimathandlingsplanen beskrivs fyra åtgärdsområden med tillhörande beting:

- Transportsektorn.
- Energianvändning för värme och kyla inom bebyggelsen.
- El-produktion och användning.
- Gasproduktion och användning.

För varje åtgärdsområde redovisas rådande utsläpp av växthusgaser och vad staden behöver påbörja för processer för att bli fossilfri till år 2040. Därefter anges vad som ska göras under programperioden 2020 – 2023 för att påbörja denna minskning och vem som ansvarar för genomförande och uppföljning. Planen innebär en snabbare reduktionstakt än tidigare klimatstrategi.

Fossilfri organisation 2030

Stockholms stads verksamheter ska vara fossilfria om 10 år. För att uppnå detta ska staden bland annat:

- Bara ha miljöfordon i sin fordonsflotta och kräva miljöfordon vid upphandling
- Tanka 100 procent miljöbränslen i fordon samt kräva miljöbränslen vid upphandling
- Bygga ut solenergi
- Energieffektivisera alla sina verksamheter
- Ställa krav på biogas vid upphandling
- Minska klimatpåverkan vid nybyggnation

Stockholms stad är en stor organisation med över 40 000 anställda där alla kan bidra till att göra skillnad. I klimathandlingsplanen finns tydliga åtgärder utpekade. Utöver dessa finns ytterligare åtgärder där stadens bolag och förvaltningar kan bidra till att nå stadens mål om en fossilfri organisation 2030 och ett fossilfritt Stockholm 2040. Till exempel kan klimatkrav ställas vid upphandling av mindre energiintensiva entreprenader, till exempel för skötsel av parker och naturreservat och stadens organisation kan också gå före i arbetet att minska konsumtionens klimatpåverkan. I förskolor, skolor och äldreomsorg kan kostplaneringsverktyg införas som beräknar klimatbelastningen så att måltider blir både näringsriktiga och får en minskad klimat- och miljöbelastning. Alla verksamheter kan också se över vilken utrustning som används och byta till mer energieffektiva alternativ.

I klimathandlingsplanen konstateras att staden inte har rådighet över alla åtgärder, framför allt inom transportområdet och frågan om åtgärder för vägtrafikens utsläpp behöver utredas ytterligare. Om de nationella styrmedlen för minskade växthusgasutsläpp från vägtrafiken skärps kan det finnas möjligheter för staden att öka ambitionen ytterligare.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till stadens ökade ambitioner och den nya klimathandlingsplanen. Förvaltningen uppskattar ansatsen till tydlig ansvarsfördelning vad gäller föreslagna åtgärder. För att klimathandlingsplanen ska bli ett bra verktyg i nämndernas och bolagens arbete anser förvaltningen att den skulle behöva få enklare och tydligare struktur. Vidare ser förvaltningen positivt på att extern och intern samverkan lyfts som en viktig aspekt i arbetet med att förverkliga målen i handlingsplanen.

I klimathandlingsplanen framgår att stadsdelsnämnderna är utpekade medansvarig för åtgärden *Utveckling av klimatberäkningar av de menyer och måltider som serveras i förskolor, skolor och äldreboenden*. Förvaltningen är positiv till ett sådant arbete då mat och livsmedel som serveras på förskolor och äldreboenden har stor klimatpåverkan. Inom förvaltningens verksamhet sker ett arbete för klimatsmarta måltider och förvaltningen ser fram emot mer information om detta utvecklingsarbete och att få stöd och hjälp i arbetet med att minska klimatpåverkan från verksamheternas måltider.

Två åtgärder om resor i tjänsten ansvarar samtliga nämnder och bolag för. Åtgärderna går ut på att minimera antalet flygresor

genom digitala möten och att stadens resepolicy ska följas. Norrmalms stadsdelsförvaltning arbetar efter denna inriktning och har också en framtagen resepolicy *Hållbara resor – resepolicy för Norrmalms stadsdelsnämnd* (2015). Under frågan om transporter generellt vill förvaltningen understryka vikten av ökad samverkan mellan Stockholms stad och Region Stockholm för att öka möjligheterna för alla att resa med kollektivtrafik.

I klimathandlingsplanen nämns återkommande vikten av att stadens nämnder och bolag ställer relevanta klimatkrav vid upphandlingar. Samtliga upphandlande nämnder och bolag anges, med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden, ha ansvar att ställa krav på miljöfordon och miljöbränsle vid upphandlingar av tjänster där transporter ingår. I klimathandlingsplanen nämns att klimatkrav kan ställas vid upphandling av mindre energiintensiva entreprenader, till exempel skötsel av parker, vilket förvaltningen också gör. Förvaltningen bedömer att det behövs samverkan kring att definiera lämpliga klimatkrav samt kompetensutveckling och vägledning. Stöd från servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden är en förutsättning i detta arbete.

Energieffektiv utrustning, lokaler och arbetssätt är områden som förvaltningen prioriterar och arbetar med. Klimatinvesteringsmedel möjliggör till exempel att gammal belysning och gamla vitvaror kan bytas ut mot mer miljövänliga och energieffektiva alternativ.

Vidare vill förvaltningen påpeka att det i planering av nya verksamheter i till exempel Hagastaden, har visat sig vara en utmaning att välja de mest miljövänliga lösningarna som till exempel solenergi, då de inte alltid är ekonomiskt hållbara.

Synpunkter från råden

Norrmalms pensionärsråd har tagit del av ärendet men har inget ytterligare att tillföra i ärendet. Norrmalms råd för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet och är positivt till att staden har tagit fram föreslagen klimathandlingsplan. Rådet har överlag svårt att se hur ett funktionshinderperspektiv kan lyftas in i programmet mer än att styrdokumentet i sig ska vara läsbart och tillgängligt för alla.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Parkmiljöavdelningen norra innerstaden

Sankt Eriksgatan 117
Box 45075
10430 Stockholm
Växel 08-508 090 00
Fax 08-508 09 099
norrmalm@stockholm.se
stockholm.se

Susanna Halldin Olsson
stadsdelsdirektör

Therese Rosen
avdelningschef

Bilaga

Klimathandlingsplan 2020 – 2023

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, stadsdelsdirektör	2020-01-17
Therese Rosen, avdelningschef	2020-01-17